

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo naro-
du vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30'—
za pol leta „ 15'—
za inozemstvo
za celo leto Din 50'—
Inserati po tarifu. — Ple-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetijski list

Vsakdo véva
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rekopisi se ne vra-
čajo. — Plača in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolojovski
ulici št. 7. — Telefon
n. št. 2566. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.194.

„Desničarji“ in „levičarji“.

Življenje je bilo in je še dandanes — žalibog — tako uravnano, da se enim godi silno dobro in da v izobilju kar plavajo, drugi pa nimajo niti najpotrebnejše obleke in hrane. Eni žive lepo in udobno od dohodkov svojega kapitala, ki ga niti sami zaslužili niso, ampak so ga podedovali, drugi pa delajo trdo od zore do mraka celo svoje življenje, pa vseeno ne pridejo nikamor naprej. Posameznikom se sicer posreči, da si pribore toliko s svojim delom, da na stare dni ravno od lakote ne umirajo, ampak to so samo posamezniki. Ogromno večino tistih, ki niso bili dovolj previdni pri izbiri svojih očetov, pa zaloti zgodnja smrt v razmeroma mladih letih.

Razumljivo, da se tisti, ki imajo vsega dovolj, z vso silo bore in prizadevajo za to, da bi oni imeli za večne čase vsega dovolj. Zato se ta skupina ljudi trdovratno upira vsaki izpremembi razmer, ker se boji, da bi kakšna izprememba utegnila škodovati njihovim interesom in njihovo premoženje oziroma dohodke zmanjšati. Tega se oni boje in zato skušajo ohraniti tiste razmere in tak družabni red, ki jim takorekoč garantira nadaljevanje njihovega brezskrbnega in navadno tudi brezdelnega življenja. »Ohraniti« pa se pravi po latinsko »conservare« (reci: konservare). Zato imenujemo to skupino ljudi v političnem in v gospodarskem življenju »konservativce«.

»Konservativce« imamo po vseh deželah, ker so pač povsod ljudje ali bogati ali pa revni. V parlamentarnih državah so »konservativci« zastopani seveda tudi v parlamentih. V parlamentih pa se je sama od sebe udomačila navada, da zavzemajo »konservativci« svoja mesta v poslanskih klopih na desni strani (računano od predsednika) in zato imenujemo dandanes »konservativce« v parlamentarnem ali političnem jeziku »desničarje«.

Med »konservativce« ali desničarje prištevamo v Angliji plemenite lorde, velike kapitaliste in veleposestnike. Na Ogrskem so »desničarji« grofje in veliki kapitalisti. Na Francoskem, kjer ni plemstva, so »desničarji« veleindustrijalci, veleposestniki in veletrgovci. Tako je tudi v Nemčiji.

Iz zgoraj omenjenega dejstva, da se ljudje dele na dve veliki skupini (na tiste, ki

imajo in na tiste, ki nimajo nič), pa sledi dalje, da se tisti, ki nič nimajo, z vso silo bore in prizadevajo za to, da bi se razmere izpremenile tako, da bi tudi oni bili deležni človeka vrednega življenja. Ta skupina ljudi, ki šteje milijone, želi predvsem izpremembo razmer.

V parlamentarnih državah imajo gospodje »nema-niči« seveda tudi svoje zastopstvo in samo od sebe je prišlo, da sede zastopniki »nema-ničev« povsod na levici v poslanskih klopih. Odtod njihovo skupno ime levičarji.

Boj med »desničarji« in »levičarji« postaja danes po vsi Evropi vedno očitnejši. V sredi tega boja med levičarji in desničarji se je pa pojavil zadnjih dvajset let med slovanskimi narodi kmetijski pokret, ki je postavil čisto nove smeri v družabnem in gospodarskem razvoju svojih narodov. Od razvoja kmetijskega pokreta je odvisna tudi bodočnost slovanskih narodov.

Kajti ravno vsled teh smernic in po njih pripada kmetiskemu pokretu zgodovinska naloga, da prepreči katastrofalen spopad (revolucijo) med levičarji in desničarji, da ublaži njihovo borbo, ki se poslužuje ekstremnih (skrajnih, najhujših) sredstev za doseg svojih ciljev. Kmetje dobro vedo, da bi posledice take borbe na koncu nosili le oni in da se bi vsa bremena zvalila na nje. Zato so pa tudi kmetje zgodovinsko poklicani, da v novih smernicah kmetijskega pokreta jasno začrtajo tudi linije delavske in industrijske politike.

Vse dosedanje narodnogospodarske in družabne teorije (nauki) so kmeta omalovaževale in enostavno prezrle, ker ni pokazal nobenega gibanja, nobene zavednosti. Samo dva izrazita razreda so postavili v svojih naukih, ki se borita v gospodarskem, družabnem in političnem življenju: delavec in kapitalist, levičar in desničar. Kot zadnji je stopil v življenje sredi tega boja najvažnejši gospodarski in narodni činilec kmet, ki ima pred seboj izrazito izoblikovane vse sloje in stanovce. Zato on ne more nobenega prezreti, ampak vse njihove interese spraviti v sklad na kmetijskih temeljih.

šanje, pogledjmo nekoliko v kmečko življenje. Kmet redi vole. Polaga jim seno, on jih napaja, on jih snazi in neguje z veliko skrbjo. Zakaj? Pač zato, da bi se voli lepo zredili, da bi jih *boljše* prodal ali pa da bi mu *boljše* delali, ker mršavi volički so za delo zanič. Kmet torej redi vole zaradi svoje koristi. S tem pa nočemo reči, da kmet nima nobene ljubezni do živali. O, ima jo, včasih gre kar celi družini na jok, če žival odženo od hiše, ampak koncem koncev je glavna stvar vendarle korist in ne gola ljubezen.

Ta primera se nam nehote vsiljuje, če opazujemo današnjo ljubezen do kmeta in »skrb za kmeta« pri ljudeh, ki se prej nikdar niso zmenili za kmečke težave. Mi vemo iz izkušnje, da gleda jako znaten del človeške družbe v kmetu le volička, ki naj dela za druge. Ta kmečki voliček pa je postal v najnovejšem času precej mršav, ker so ga preveč naganjali, tako da dandanes komaj še pokonci stoji v svojem hlevčku. Mršava postava kmečkega volička pa je začela nenadoma skrbeti tiste, za katere je kmečki voliček doslej garal, in iz strahu, da pohlevni kmečki voliček ne pogine, se je rodila današnja nenavadna »skrb za kmeta«, nikakor pa ne iz ljubezni do kmeta. Kdo pa naj naprej gara, če bi kmečko volč poginilo?

Tako vidimo, kako se proti svoji dosednji navadi zavzema za blagor kmeta tisto časopisje, ki je prej poznalo samo skrb za blagor fabrik in velikega kapitala. Takrat so pisali, da je treba meje odpreti tujemu mesu in žitu, da bo fabriški delavec »cenejše živeti«, t. j. da bo treba fabriškemu delavcu plačevati nižje mezde, da bo profit fabrikantov večji. Meje so res odprli, delavci so dobili cenejši kruh, pa tudi slabše plače, fabrikanti pa večji dobiček. Kar na lepem pa je začelo blago v fabriki zastajati, ker ni bilo kupcev. Najboljši kupec za fabriško blago je namreč kmet, tega so pa uničili. Voliček v hlevu, od katerega je prej vse živelo, ni mogel več naprej, voz je obtičal v blatu, pa ne samo voz, ampak tudi vsi tisti, ki so lepo udobno sedeli na vozu. Sedaj ko ne morejo več naprej, pa vpijejo, da je treba »kmetu pomagati«, t. j. da je treba kmečkega volička zopet zrediti, da bo zopet naprej vlekel gosposki voz!

Da mi prav nič ne pretiravamo in da govorimo resnico, dokazuje pa še sledeče dejstvo: *Mi ne beremo nikjer nič o potrebi takšne izobrazbe kmetov, da bi kmetje sami lahko postali gospodje.* Beremo pač, naj se kmetje uče pravilno ravnati z živino in s poljskimi rastlinami, da bo več pridelka — nikjer pa ne beremo, da je za kmete *kroavo* potrebna tudi taka izobrazba, da bo znal vsak količkaj pameten kmet biti tudi župan v svoji občini, ne da bi moral skakati za vsako figo po nasvet v farovž ali pa v šolo. Mi nikjer ne beremo, da je kmetu potrebna tudi taka izobrazba, da bo znal vsak povprečen kmet javno delovanje občinskih, deželnih in državnih zastopnikov sam s svojo glavo kontrolirati, ne da bi moral verjeti le hujska-jočim besedam drugih, poklicanih in nepoklicanih ljudi. Tega ne beremo nikjer! To je

Poučna ugotovitev.

Nekaj mesecev že opazujemo v našem javnem življenju neko čudno veliko skrb za kmeta. Vzemite v roko katerikoli časopis, tudi takega, ki se nedavno za kmete in njihove potrebe niti zmenil ni, pa boste povsod našli prav samo skrb za kmeta. Kakor na neko povelje dandanes vse piše, kako je treba »kmetu pomagati«, ker je »kmet steber naroda in države«, potem pišejo, da je treba »kmečko produkcijo dvigniti«, da je treba kmete organizirati v zadrage, da je treba kmetom preskrbeti cenen kredit in cement in umetna gnojila. O poučnih sestankih, o obdelovanju zemlje itd., ki so koncem koncev res koristni in dobri, pa niti ne govorimo, toliko jih je!

Skrb za kmeta je dandanes torej tako

velika, da postaja že kar sumljiva in človek se mora nehote vprašati: Odkod pa to? Kako to? Zakaj to? Ali se ne skriva morebiti za to velikansko skrbjo kakšen poseben namen?

Mi nič ne rečemo, da bi bila vnema za blagor kmetov že sama po sebi kaj pregrešnega ali napačnega. Čisto lepo je to in plemenito delo je to, če se zapiše, da se kmetom slabo godi. Lepo je tudi to, če se kmete opominja k združevanju v zadrage. Tudi to je lepo, če se kmete opozarja na najnovejše, znanstveno preizkušene načine obdelovanja zemlje ali pa na razumno ravnanje z živalmi. Vse to je, kakor rečeno, prav lepo, samo če ne bi bilo tistega nesrečnega vprašanja: Zakaj vse to?

Predno odgovorimo na to usodno vpra-

pa najboljši dokaz, da današnja velikanska «skrb za kmeta», ki jo kaže neka gotova gospoda, ni prava skrb za kmeta, ki izvira iz ljubezni do kmeta, ampak v resnici le skrb za samega sebe, češ če bo tisti kmečki voliček poginil, ki nas je doslej vlekel naprej, kdo nas bo pa potem vozil?

Prave ljubezni do kmeta ne kaže tisti, ki kmete le nagovarja, naj le zopet in zopet garajo, da bodo čim več pridelali, ampak

tisti kaže pravo ljubezen do kmeta, ki kmete uči vse, tudi to, kako se jim je treba izobraziti, da bodo sami svoji gospodje! To je danes jedro kmečkega vprašanja. Ne gre samo za to, da bi kmet čim več pridelal, da bi prekupec še 100 procentov več zaslužil, ampak za to gre, da bo kmet tudi gospod nad svojim pridelkom in gospod med onimi, ki od teh pridelkov žive, ne pa njih — voliček.

Agrarni pokret v Bolgariji.

Pojavi in razvoj agrarizma.

Prvotna oblika agrarizma je izražena v borbi za zemljo. Ta borba je toliko stara kot čut za lastnino. Kakor hitro se je pojavila pravna lastnina, pojavilo se je vprašanje, kdo naj vlada. Prvi prepiri in borbe za zemljo so se pojavili v oni predzgodovinski dobi, ko se zemlja še ni obdelovala, ampak je v obliki pašnikov prehranjevala porajajoča se plemena. S polno pravico moramo reči, da se je potreba po državi, po vojski in vojnih poglavjih pojavila s potrebo, da se brani zemlja, voda, gozdovi, katere so rabila plemena za prehrano. Veliko preseljevanje narodov je tudi imelo vzroke v borbi za bogate zemlje v Aziji.

Pozneje v dobi velikih stanovskih borb v rimski državi od leta 578—121 pr. Kr. posebno za vlade še do danes nedosegljivih rimskih državnikov in kmetijskih voditeljev bratov Tiberija in Gaja Grakov leta 131—121 pr. Kr. Agrarizem razširjuje svoj program poleg zahtev po zemlji, tudi na zahteve po ravnopravnosti, po svobodi in po državljskih pravicah. Z istimi zahtevami je izbruhnila velika pobuna nemških kmetov leta 1525 in skoraj istočasno v Sloveniji in Hrvaškem pod vodstvom Matije Gubca. Kot glavni faktor francoske revolucije, kmet s svojim agrarizmom, daje ustroju družbe človečanski in demokratični pečat. Tedaj dobiva agrarizem občečloveško obliko. Prirojen na kmetstvo življenje, zgrajen na siromaštvu, na stradanju, in v borbi kmeta za pravdo in svobodo, zasleduje agrarizem preko celega razvoja samo en cilj, da zaščiti, da prosveti, da dvigne in vodi milijone utrujenih kmetov.

Z izvojevanjem osebne državljske ter politične svobode, zapisane in proglašene od velike francoske revolucije v »Deklaraciji za človečanske in državljske pravice«, katero je izdelala velika narodna skupščina francoskega naroda l. 1879, so se začela organizirati politično-gospodarsko-stanovska združenja.

V 19. in 20. stoletju se začinja nova doba agrarizma. V vseh evropskih državah se organizirajo agrarni pokreti, ki začenjajo borbo za samostojnost, pravice in ravnopravnosti. Tako se porajajo eden za drugim: Zveza danskih kmetov, Nemška kmetijska zveza, Bolgarska, Češkoslovaška, Poljska, Srbska, Hrvatska in Slovenska kmetijska stranka, Rumunska kmetijska zveza, Švicarska zveza, Zveza francoskih kmetov in Zveza litvanskih kmetov. Na Angleškem je bil pred nekaj leti izbran odbor vseh kmetijskih zvez, katera naj bi naredila program in sklicala kongres za ustanovitev skupne zveze angleških in irskih kmetov, katera naj vodi samostojno politično borbo. V Italiji so organizirani pod vplivom socialistov. Samostojne zveze nimajo.

Zveza bolgarskih kmetov.

Razlikuje se od vseh ostalih zvez, tako po svojem načinu organiziranja, kakor tudi po borbi, reformah in po življenju. Bolgarski kmetijski pokret je prvi začetnik za ujedinjenje vseh slovanskih kmetijskih zvez v vseslovansko zvezo, prvi začetnik za ujedinjenje vseh južnih Slovanov v eno federativno državo in eden od prvih začetnikov za organizacijo

kmetov na celem svetu v mednarodno kmetijsko zvezo (zelena internacionala), potom katere se naj krepijo vse kmetijske zveze. S provajanjem svojega agrarnega programa dokazuje zveza bolgarskih kmetov na vse strani premoč nad drugimi političnimi strankami.

Pojava in razvoj bolgarskega agrarizma.

Zveza bolgarskih kmetov (Bolgarski zemljedelski narodni sojuz BZNS) se je porodila sama od sebe in popolnoma samostojno. Po osvobojenju Bolgarije iz turškega suženjstva padajo vsa davčna bremena izključno na kmeta. On ne samo, da nič ne dobi od svojega osvobojenja, ampak izgubi še to, kar je imel. V kratkem času je postal suženj svoje svobodne države. Za njegovo borbo proti petvekovnim turškim tiranom je bil nagrajen s črno nevaležnostjo, ko pada v suženjstvo in nemilost onih, ki so ga skupno s turškimi tirani zatirali tudi pred osvobojenjem. Pri takem stanju se pojavlja v Bolgariji socializem, kateri pa ostane bolgarskemu kmetu tuj.

V istem času je kmetijska inteligenca (profesorji in agronomi) iskala izhoda temu neznošnemu stanju za kmeta. Leta 1896 je izdal začasni odbor v varnski županiji prvi proglas, v katerem se pozivajo vsi kmeti na boj proti brezbožnim kapitalistom, advokatom in tlačiteljem. Istočasno začno izhajati tudi prvi kmetijski buditelji — časopisi »Kmetijska borba« in »Kmetijska zaščita«. 10. oktobra 1899 izda prof. Canko Bohalov in agronom Janko Zabunov proglas, podpisan od stotine drugih kmetijskih inteligentov, na združene kmete, pozivajočih jih, da se organizirajo v skupni kmečki stranki. V tem času uvedena desetina je služila kot električna iskra, ki je zapalila razžaljene kmetijske duše. Izbruhnili so upori v Varni, Šabli, Durankular, Trsteninu in drugod. Upor je bil sicer udušen v krvi, toda ostal je v srcih vseh kot izraz sile in zavednosti bolgarskega kmetijskega pokreta.

28.—30. decembra 1899 se je sestal prvi ustavotvorni kmetijski kongres v Plevnu s sledečim dnevnim redom:

1. Stanje kmeta v Bolgariji.
2. Kmetijski kredit.
3. Živinoreja.
4. Organizacija kmeta.

Na drugem kongresu 1900 je Zveza že razširila program in na tretjem kongresu leta 1901 se je razvila zveza iz gospodarske organizacije v politično. L. 1902 zveza pojača svoje delovanje in šteje že 380 organizacij. Leta 1903 pa se pojavi v stranki, mlad, energičen in poln idealizma, A. Stambolijski. V kratkem času postane voditelj kmetijske zveze. Od tega dne začne zveza hitro in intenzivno delo. Stambolijski postane ideolog kmetijskega pokreta. On razume, da brez gospodarske organizacije na vasi borba ni mogoča. Za njega ni potrebna politična organizacija, oziroma igra drugo vlogo kot pomožna sila, ki naj bi preko države krepila in utrjevala gospodarsko organizacijo. V tem duhu je bil zgrajen nov program, ki vsebuje vse veje političnega in gospodarskega življenja. Ta novi program bomo razložili v sledečih točkah.

POLITIČNE VESTI

Agrarna reforma.

Beograjska «Politika» od 23. julija prinaša o agrarni reformi sledeče poročilo: «Vlada generala g. Petra Živkovića je pristopila k rešitvi agrarnega vprašanja v naši državi. Za rešitev tega vprašanja je izdelal predlog zakona o agraru kot pristojni minister gosp. dr. Frangeš, minister za kmetijstvo.

Povodom tega predloga zakona o agraru, katerega je predložil vladi kmetijski minister g. dr. Frangeš, se je pričela o njem v vladi diskusija (razgovor) in sta se pri tem pojavili dve gledišči, ki se nista mogli pomiriti. Po načrtu g. dr. Frangeša je predvideno, da se stanje agrarnih odnošajev, kakršno danes obstoji, mora smatrati kot dovršena agrarna reforma, to se pravi po njegovem načrtu bi se imela ustaviti vsaka nadaljna kolonizacija v severnih krajih in vse nadaljne revizije agrarnih objektov (zemljišč), ki so potrebni za kolonizacijo. Večji del vlade je pa zavzel nasprotno stališče. Ta del vlade smatra, da delo okrog likvidacije agrarnih odnošajev v naši državi še ni dovršeno. V zadnjem času je imela vlada več konferenc o tem vprašanju.

Ker se minister trgovine g. dr. Mažuranić ni strinjal z glediščem velikega dela vlade, je podal ostavko na svoj položaj.

Kmetijski minister dr. Frangeš je v petek dopoldne sprejel v svojem kabinetu novinarje ter jim dal v zvezi z zanimanjem javnosti za delo, ki se v poslednjih časih vrši za končno rešitev agrarne reforme v naši državi, sledečo izjavo: «Zakonski načrt za končno veljavno rešitev naše agrarne reforme je izdelan tako, da se ozira izključno na ekonomske namene agrarne reforme, medtem ko mora vse ostale momente, ki pri tem vprašanju igrajo kako vlogo, podrobneje določiti ministrski svet. V ta namen je bil izvoljen odbor ministrov, v katerega so bili delegirani ministri brez portfelja Uzunović, pravosodni minister Srškić, minister brez portfelja Kumanudi, finančni minister Šverljuga in jaz. Naloga tega odbora je bila, da skrbno pregleda ves obširni material, ki pride v poštev za končno zakonodajno ureditev agrarnih odnošajev. Ta ministrski odbor je radi obsežnosti materiala, ki se ima pregledati, sklenil, da se sestavi posebna komisija strokovnjakov, ki bo ugotovila stanje, ustvarjeno z dosedanjim izvajanjem agrarne reforme. Niso torej resnični glasovi, da so že padle končno veljavne odločitve glede agrarne reforme.»

Agrarna zadruga. V Črešnovcih v Prekmurju se je ustanovila te dni Agrarna zadruga za celo slovensko krajino. Njen glavni namen bo pospeševanje ureditve vprašanja agrarne reforme. Zadruga šteje 4820 članov.

Francoska vlada podala ostavko.

Ministrski predsednik Poincaré je podal pretekli teden ostavko celokupne vlade, potem ko sta parlament in senat ratificirala (potrdila) pogodbi za odplačevanje vojnih dolgov Francije Ameriki in Angliji. Poincaré se bo najbrže za vedno umaknil iz politike. Zadnje dni je težje obolel in se ni mogel več udeleževati parlamentarnega dela ter je po časopisnih vesteh na nasvet zdravnikov podal ostavko. Pravi razlog njegove ostavke pa tiči najbrže drugje. Poincaré je eden najtipičnejših predstavnikov francoske desničarske politike, francoskega meščanstva. Izredno sposoben državnik, energičen in dosleden, ni Francijo rešil samo pred nemškim navalom leta 1914, ko je stal na krmilu kot njen predsednik, ampak jo je pred tremi leti rešil fi-

nančnega poloma. Od tedaj naprej se je pričela Francija hitro popravljati. Ustavil je padanje franka ter mu priboril zopet zaupanje med ljudstvom, državne blagajne so se polnile in veleindustrija ter veletrgovina zacvetela kakor malokdaj. Vpliv Francije se je v Evropi vedno bolj jačal in je bil odločujoč, odkar jo je podpirala konservativna vlada Anglije. Iz temelja so se pa razmere spremenile, ko je prišla na krmilo v Angliji stranka dela, ki je pričela tudi na kopnem izvajati svojo politiko. Delavska vlada je zahtevala od Francije potrditev pogodbe o odplačevanju njenih vojnih dolgov. Napram Ameriki in napram Rusiji je Anglija pod Mac Donaldom udarila nova pota enakopravnosti in priznanja. Vse to pa jemlje podstavo dosedanjega ravnotežja francoske politike. Da si pridobi Francija simpatije angleške levičarske vlade, je moral iti desničarski Poincaré. Njegovo mesto bo zavzel dosedanji zunanji minister socijalist Briand.

Vloge naših izseljencev.

Spričo velikih izgub, ki so jih utrpeli naši izseljenci zaradi poloma Prve srbske zemljoradničke banke, Beograjske ujedinjene banke, Balkanske banke, Slavenske banke, Banke i štedionice za Primorje itd., je naša država ukrenila vse potrebno, da se izseljenske vloge v bodoče bolje zavarujejo in da se izseljencem povrne zaupanje do stare domovine, ki so ga izgubili. V januarju t. l. so bila izdana zakonita določila, po katerih sme Poštna hranilnica kot državni denarni zavod sprejemati od izseljencev hranilne vloge v neomejeni višini. Izseljenske vloge do 250 tisoč dinarjev se obrestujejo po 6% na leto, vloge preko tega zneska pa po 4%.

Organizacija izseljenskih vlog je izvedena tako-le:

Iz Francije se pošilja denar na ček, račun št. 800-06, ki ga ima naša Poštna hranilnica pri Poštno-čerkovnem zavodu v Parizu. Denar se lahko vplača na vsaki pošti, vplačilni listi pa se dobijo brezplačno.

Iz Nemčije se pošilja denar prav tako na naš ček, račun 599-35 pri Poštno-čerkovnem zavodu v Münchenu. Denar se lahko vplača na vsaki pošti, kjer se tudi dobijo brezplačno vplačilni listi.

Iz Zedinjenih držav Amerike in Kanade se pošilja denar pošti z nakaznico «money order». — Te nakaznice se dobivajo na vsaki pošti brezplačno. Ker je v teh deželah zelo razvit promet z bančnimi čeki, je tako urejeno, da se lahko pošiljajo vloge tudi na ta način.

Iz Južne Amerike je za zdaj mogoče pošiljati denar samo z bančnimi čeki, a kasneje bo uvedla Poštna hranilnica po poštinih upravah južnoameriških držav direktne zveze z vsemi poštami.

Izseljenske vloge se zaračunavajo v centralni Poštni hranilnici, in sicer v dinarjih, a tuja valuta, ki jo izseljenci pošiljajo, se zamenjava pri Narodni banki po originalnem borznem tečaju brez odbitkov. Izseljencem se pa seveda lahko izplača vloga tudi v denarju države, v kateri žive; denar se tedaj zamenja po dnevnem borznem tečaju.

Da bi izseljenci čimbolje spoznali to vrsto poslov Poštne hranilnice, je natisnjenih 50.000 brošuric s podrobnimi navodili.

Kaj pravijo drugi.

Zagrebski dnevnik «Novosti» je objavil v nedeljo, dne 28. julija dopis svojega rumunskega dopisnika dr. Rebolanu-ja o upravni reformi v Rumuniji, kjer je na vladi, kakor znano, rumunska kmečka stranka pod predsedstvom dr. Maniu-a. Ta dopis je zelo zanimiv in zato ga objavljamo v prevodu:

«Vprašanje upravne reforme je silno

razburilo vse javno mnenje v Rumuniji. Kakor hitro je vlada dr. Maniu-a to reformo napovedala, se je začel boj za načela reforme in ta boj je bil od dne do dne hujši. Ko pa je vlada predložila svoj reformni načrt parlamentu, je razburjenje doseglo svoj vrhunec, in pleglo se je šele po sprejemu reforme v parlamentu dne 23. julija, ko so nasprotniki reforme zapustili parlament (liberalci, stranka generala Averesa, socialni demokrati in narodne manjšine).

Glavna točka spora zaradi upravne reforme je bilo vprašanje razdelitve na «oblasti». «Oblasti» (pokrajine) bi se organizirale tako, da se več okrajev združi v «oblast», te «oblasti» pa bi imele vso upravo v svojih rokah (t. j. popolna avtonomija, op. ur.). Centralni vladi bi ostali samo še oni posli, ki se tičejo cele države.

Proti tej določbi upravne reforme se je opozicija najbolj upirala. Med političnimi razlogi proti razdelitvi države na oblasti je (centralistična) opozicija najbolj jahala na razlogu, da taka razdelitev ne bi koristila narodnemu edinstvu, ampak bi mu celo naravnost škodovala. Ta razlog je precej uplival, ker navadni «purgarski» možgani si res ne morejo predstavljati uprave drugače, kakor da veljajo za celo državo povsod isti predpisi. Povprečni rumunski politik, zlasti tisti iz «starih» krajev, ki nikdar ni videl in poznal drugačne uprave kot svoj centralistično upravo za celo državo in ki zaradi tega tudi ne zna razločevati vladnih (političnih) poslov od upravnih, kar ne more razumeti, da je za ohranitev narodnega edinstva dovolj že skupno vodstvo, ki je v rokah skupne vlade, ampak hoče imeti tudi najmanjše stvari centralistično urejene — zaradi narodnega edinstva. On je vaju, da se rešujejo vse javne zadeve končno veljavno samo v glavnem mestu države. Zato pa smatra vsako novotarijo za nevarno narodnemu edinstvu. Politični voditelji opozicije (t. j. centralisti, op. ur.) se boje, da bo razdelitev države na oblasti razlike med deželami še povečala, boje se pa tudi, da ne bi trpel ugled centralne vlade na korist pokrajinskih vlad. Res je pa tudi to — čeprav tega nočejo javno priznati — da se boje, da bi njihov osebni ugled kot «voditeljev» zaradi upravne reforme utegnil silno pasti. Doslej so namreč bili vajeni, da so oni odločali tudi o najneznatnejših vprašanjih, in od njih je bilo odvisno imenovanje tudi najnižjega uradništva.

Zato je pa morala vlada voditi težke boje, še predno je svojo reformo mogla spraviti pred parlament, še težje boje pa je morala voditi, da je bila reforma sprejeta.

Poštenje in poštenje.

Včasih je bilo tako, da so bili n. pr. denarni zavodi, kjer se je zgodila kakšna tatvina ali kakšna druga neprijetna zadeva, jako veseli, če je prišla tatvina na dan in če so tatove in goljufe polovili in kaznovali. To je bilo staro poštenje.

V naši moderni dobi pa je drugače. Če se danes tu ali tam dogodi nekaj, kar se ne bi smelo dogoditi, si prizadevajo mogočni gospodje vsako še tako veliko lopovščino potlačiti, da ne bi prišla stvar v javnost, kajti, tako pravijo, to zahteva »interes narodnega gospodarstva« in »ugled«.

Torej nekdanj je zahteval »ugled«, da se lopove polovi in z odločilnih mest pobra, in to je bilo seveda tudi edino pravilno, današnje »moderno poštenje« pa zahteva »baje, da se lopove krije in varuje pred sodnijo in policijo!

V raznih organizacijah, tudi v političnih, je bilo nekdanj tako, da so pošteni ljudje imeli vedno toliko časti in moralne moči v sebi, da so tudi najboljšega svojega pristaša vrgli iz svoje srede, če si je umazal svoje roke. To je bilo staro poštenje. Danes pa imamo vsako-

vrstne organizacije, ki trpe med seboj tudi največje umazanije in jih krijejo in branijo z izgovorom, da bo trpela stranka (organizacija itd.), če bi svet zvedel, da ga je kakšen pristaš te ali one stranke tu ali tam moralno prav pošteno polomil! Takšno je »novo« poštenje!

Koristno za vsako hišo

po znižanih cenah

kakor: rokavice, nogavice, lepne robe, kravate, fino damsko, moške in otroške triko-perile, dišeče milo, torbice, špke, potreščine za šivilje, krojače, tapetal-oke, čevljarje in sedlarje tudi

JOSIP PETELINC, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika za vodo.

DOPISI.

Bled. V kraljevskem dvoru Suvoboru je bil pretekli teden sprejet g. Ivan Azman, župan občine Lesce, v važnih zadevah sosednih občin Bleda.

Predgrad pri Črnomlju. V kratkem času bosta praznovala g. Ivan Šmalcelj iz Predgrada in g. Ivan Šterk iz Pake zlato poroko. Oba para sta bila poročena istega dne ter so vsi jubilarji še čili in zdravi, toda o tem bomo še poročali. — Več vaščanov.

Radomlje - Volčji potok. Kruta smrt nam je ugrabila v cvetočem življenju starosti 51 let tukajšnjega posestnika in opekarnarja g. Ivana Ocepka. Bil je od začetka redni naročnik našega lista in zvest zagovornik kmetskega pokreta, mož jeklenega značaja in pri vseh priljubljen in spoštovan, kot bivši župan silno korekten in vsakomur svetovalec. — Naj mu bo domača zemlja lahka, preostalim pa naše najgloblje sožalje.

Ribnica. Kdor želi naročiti »Kmetijsko Matico«, naj se zgleda pri poverjeniku za Ribnico in okolico g. Ivanu Novaku.

Frankolovo. Dne 11. avgusta t. l. ob 2. uri popoldne bo ustanovni občni zbor »Društva kmetskih fantov in deklet« na Frankolovem v gostilni Schnabl (Bezenšek). Vabljeni ste vsi, katerim je napredek kmečke mladine pri sre. — Pripravljalni odbor.

Ljutomer. Tombola Sokolskega društva, ki je znana po svojih lepih dobitkih, bo nepreklicno v nedeljo, dne 4. avgusta na Glavnem trgu. Pričetek ob 3. uri. Glavni dobitki so štirje: 2000 Din v gotovini, šivalni stroj, kolo in vreča moke; razen tega je še do 500 lepih dobitkov. Srečke po 3 Din.

Iz Velike Loke. V nedeljo 21. julija je nas posetil zrakoplov »Ljubljana«. Pristal je na travniku trebanjskega župana Zupančiča okoli 10. ure dopoldne in ostal pri nas cel dan. Ogledala si je tega velikega ptiča cela okolica, mlado in staro in se čudilo s kako sigurnostjo se dvigne, leti in pristane. Marsikdo, ki je preje rekel: nikoli se po zraku vozil ne bom, se je v nedeljo sam dvignil v zračne višave in z visokega ogledal svojo domačijo. Vozilo se je staro in mlado. Tudi oče Barle iz Roj se je peljal ogledati svojo vas in domačijo. Po pristanku je izjavil, da je voznja tako udobna in sigurna, da se lahko pelje vsak otrok in vsaka stara žena. Kljub temu, da so take voznje precej drage, je imel g. Colnar ves čas dosti opravila s prevažanjem gostov. Agilnemu ljubljanskemu aeroklubu se prav iskreno zahvalimo za poset in mu želimo krepek napredek.

Gasilno društvo Velika Loka se svojim rojakom v Kanadi najiskreneje zahvaljuje za poslani dar 52 dolarjev in 45 centov. Posebno zahvalimo tovariša Franceta Kotarja in Venceslava Lesjaka, ki sta s svojo agilnostjo in vstrajnostjo nabirala prispevke za kritje izdatkov za društveno motorno brizgalno in druge potrebe. Bog bo povrnil vsem darovalcem. Na pomoč!

Veliko gasilsko slavlje bo v Kranju v nedeljo, dne 4. avgusta t. l. popoldne ob priliki proslave 50-letnice obstoja, združene s pokrajinskim zletom Jugoslovanske gasilske zveze in s slovesno blagoslovitvijo nove motorne brizgalne. Opozarjamo na to proslavo, ki se vrši ob vsakem vremenu.

Sv. oče je prvič po letu 1870. zapustil Vatikan ob priliki slavnostne evharistične procesije na Trgu sv. Petra v četrtek, dne 25. julija 1929. Procesija se je vsilila samo na tleh vatikanske države in ni prestopila na ozemlje italijanske države. Na Trgu sv. Petra se je zbralo nad 100.000 ljudi. Red je delalo 15.000 vojakov. Papeža so v procesiji nosili z monštranco v roki. S stopnišča bazilike je sv. Oče blagoslovil vernike.

Anglija je odpoklicala lorda Lloyda, vrhovnega komisarja za Egipt, ker namerava popolnoma spremeniti politiko napram Egiptu in priznati njegovo suverenost. Mesto vrhovnega komisarja bo najbrže imenovan pri egiptovski vladi redni diplomatski zastopnik. Tudi angleška vojaška posadka v Egiptu bo zmanjšana ter bo ostalo le toliko vojaštva, kolikor ga je potrebno za varstvo Sueškega prekopu, ki je ena najvažnejših pomorskih točk na potu iz Anglije v Indijo.

Uničujoč potres je nastal ponoči 26. julija na Japonskem v pokrajini med glavnim mestom Tokijo in pristaniščem Jokahama, katero je bilo že leta 1923 popolnoma razdejano vsled potresa.

Rusko-angleška pogajanja za vzpostavitve medsebojnih diplomatskih odnošajev so se pričela začetkom tega tedna v Londonu, kamor je prispel ruski poslanik v Parizu Dovgalevski.

TEDENSKI KOLEDAR.

- 4. avgusta, nedelja: Dominik.
- 5. avgusta, ponedeljek: Ožbald.
- 6. avgusta, torek: Jez. napov.
- 7. avgusta, sreda: Kajetan.
- 8. avgusta, četrtek: Cirijski.
- 9. avgusta, petek: Roman.
- 10. avgusta, sobota: Lovrenc.

SEJMI.

- 4. avgusta: Št. Ilj pri Velenju.
- 5. avgusta: Dole pri Litiji, Loka pri Zidanem mostu, Gora pri Ribnici, Krašnja, Krka, Trbovlje, Ptuj, Lemberg.
- 8. avgusta: Studenec, Turnišče.
- 9. avgusta: Žužemberk, Radeče pri Zidanem mostu.
- 10. avgusta: Dvor, Dob, Rovte, Železniki, Kamna gorica, Zg. Trava, Št. Lovrenc, Luče, Brežice, Podčetrtek, Radgona, Slov. gradec, Sv. Barbara, Sv. Marija in Jarenini, Sv. Lovrenc na Drav. polju, Sv. Lovrenc v Pušcavi.

VALUTE.

Dati moramo za:

1 nemško marko	Din	13-56
1 švicarski frank	Din	10-94
1 avstrijski šiling	Din	8-—
1 angleški funt	Din	275-96
1 ameriški dolar	Din	56-84
1 francoski frank	Din	2-23
1 češkoslovaško krono	Din	1-68
1 italijansko liro	Din	2-98

PODLISTEK

Peter Rosegger:

Drvarjeva koč.

(Po naše pripoveduje Ivan Albrecht.)

(Konec.)

Slednjič so padle možu oči skupaj. Ženka pa je sedela pri mrliču in je molila. Veke so ji bile težke. — Izgubila se je in sanjala brez zveze slike iz vedrih dni. Tedaj začuje iz dalje enakomerne korake, ki prihajajo bliže in bliže. Hipoma šine kvišku, toda ne čuje drugega, nego tiktakanje stenske ure.

Ženka je pogledala po speči deci in jo poljubila na lice s poljubom, ki je bila dahnjena vanj vsa radost in bolešt. materinega srca.

Tujec je moral sanjati težke sanje. Bil je zelo nemiren in je vzdihoval. Ženka je bila v skrbeh zanj in je mislila sama zase, kako je vendar dobro, da je prišel. Bil ji je tolažba v teh strahotah. Menila je, da bi jih sama komaj prenašala. Naj bo kdorkoli, slednjič bo že povedal. A zdaj je prijatelj in mora pomagati, pomagati, dokler ne pride Matevž in bo spet vse bolje.

Na nebu so se bili morali nakopičiti debeli oblaki in se v takem vremenu ni hotelo nič prav zdaniti.

Tujec se je prebudil na klopi, si meč oči in se je domislil svojega položaja. »Kaj ne bo te od Boga proklete noči nikdar konec?« je zamrmral, skočil pokonci in pogledal na svojo uro. Ta je stala; bržkone ji je bila škodovala mokrotu. Stenska ura je kazala v medlem odsvitu voščence osmo uro zjutraj.

Ženka, ki je bila šla ob steni in preskušala okna, je nemo vila roke.

»Kaj pa vam je že spet,« jo je nahrulil tujec. »Kaj ne bo svetlobe v tej luknji, vas vprašam?«

Tedaj se je obupana ženka opotekla proti njemu: »Ne proklinjajte! Zamedlo in zasnežilo nas je.«

»Zamedlo? Kaj ste rekli? Zamedlo in zasnežilo?«

Kakor brezumen je zdirjal k oknom. Zamedeni in zasneženi! Ločeni od vsake pomoči človeške, zaviti v večno noč — živi pokopani — poginejo od gladi — jih zdrobi, če se vda streha tej zanjo nepreračunjeni teži in se sede: Zamedeni in zasneženi!

In ostala je noč v koči.

Tujec se je bil izdivjal. Sedel je zdaj za malo mizo in brez besede strmел v plamen smolenice. Ženka ga je morala tolažiti. Rekla je, da je videti skozi dimnik, kako se svetlika dan, in da jih Matevž že pride vse otet.

Tedaj se je mož v hip zasmel. Bilo je grozno, kako se je zasmel in prestrašil žensko in otroka. »Danes še ne,« je zamrmral nato.

Zatem so poskušali, da-li ni nikjer izhoda. Odprli so vrata. Kup snega se je vsul v hišo, toda ostalo je temno nad njim. Morali so tičati globoko. — Da bi prišli skozi tesni dimnik venkaj, je bilo nemogoče. Vse ugibanje in več napor je bil zaman.

Deca se je spočetka zabavala nad tem, da je danes ostalo temno. Pogasila je v kuhinji treske in se igrala »slepe miši«. Ko pa je mati rekla, naj bi molila in prosila ljubega Boga pomoči in rešitve, ker morajo sicer vsi umreti, sta otroka vendar postala malo žalostna.

Ženka je bila močna ženska in si je priborila ravnotežje. Vse je na novo odredila in je premišljevala, kaj se bo sedaj moralo zgo-

aretirani komunist ustrelil dva orožnika. V Dubrovniku so orožniki aretirali komunističnega agitatorja Cvetko Čelana v trenutku, ko se je pripeljal iz Zagreba v Gruž. Ko so Čelana privedli na policijsko postajo, je oddal na orožnika, ki ga je stražil, štiri revolverске strele ter ga pri priči ubil. Za tem je skočil skozi odprto okno in pobegnil med železniškimi vagoni. Policija je šla za njim, a ko ga je hotel eden od njih prijeti, je Čelan tudi njega ustrelil ter nato brez sledu izginil. Notranje ministrstvo je razpisalo na njegovo glavo 30.000 dinarjev. Čelan je star komaj 23 let.

Trije komunisti ustreljeni. — Centralni presbiri poroča: Zagrebški policiji so sporočili njeni agentje, da se v neki hiši v Samoboru nahajajo tri osebe, ki pripadajo teroristični skupini komunistične stranke. Policija je izvedela, da pripravljajo te tri osebe dobro premišljeno atentatorsko akcijo. V Samobor so zato odšli policijski uradniki in stražniki, da aretirajo te osebe. Obkolili so označeno hišo v Samoboru ter pozvali njene prebivalce v imenu zakona, naj odpro duri. Mesto da bi se komunisti odzvali pozivu, so odgovorili s streljanjem, nakar je tudi policija segla po orožju. Ko je streljanje prenehalo, je policija vdrla v hišo in ugotovila, da so bile vse tri osebe mrtve. Obenem je bilo ugotovljeno, da so te osebe živele v tej hiši že nekaj časa in da so se skrivale pred oblastmi. Preiskava se nadaljuje. Od zagrebške policije ni bil nihče ranjen.

Latinice bodo sovjeti postopoma uvedli v Rusiji. Pričeli bodo s poukom in pisanjem najprej v gimnazijah in srednjih šolah in šele kasneje v ljudskih šolah.

OPOZARJAJO se vsi tisti, ki so prejeli srečke »Županove jame«, pa še niso poslali zanje denarja, da to čim prej stori.

Živil je bilo v hiši, le zelo varčno bo treba ravnati z njimi. Kozi dajeta vsaki dan mleka in, ako bi prišlo do tega, za par tednov mesá. Drv je v veži. Če bi te pokurili, bi se lotila stene med hlevom in šupo. In nazadnje vendar mora priti njen mož in pomoč z vasi.

Pred vsem je sklenila ženka, da spravi s tujčevo pomočjo truplo stare matere na hladno v podstrešje.

Po vsem tem je krompirjeva juha prav dišala opoldne, toda tujec ni jedel nič, ampak je poskušal samo enkrat zakaditi svojo bogato in lepo okovano pipo. Pri tem se je bil predal svojim mislim. — Ali pač pride? Nak, pred tremi dnevi gotovo ne. O, ta zasmeh usode! To je preveč! Ne daj, da tako bedno propadem! — Me ne bodo iskali? Stoteri me bodo iskali, pa me ne bodo našli v tem snežnem grobu.

Drugi dan je bil tujec naposled dobre volje. Igral se je z otrokoma in jima dejal, naj mu rečeta stric Francelj. Anžku je še posebej dejal, da mu pojde za birmanskega botra. Ženko je zagotavljal, da Matevž prav gotovo pride v par dneh. Med tem naj ona samo lepo pazi na ogenj in naj se pobriga, da voščnica v podstrešju ne napravi kakšne škode.

Mož je začel tudi jesti mlečno juho in krompir, dasi malo, in je z ostalimi vred zažepil pil snežnico. Pri tem se je otožno smehljaj, božal otroka in dejal, da bodo vsi skupaj že še dobili nekoč kaj drugega. Kletvine ni bilo več slišati iz njegovih ust.

Tako je spet minil dan. Prebivalci koč so prav vzljubili »strica Franceljna«. Znal je pripovedovati pravljice in kako je zunaj po svetu in pri bogatih ljudeh. Pokazal jim je svojo žepno uro in dejal, da se imenuje to, iz česar je napravljena, zlato. Puško jim je moral tudi pokazati in razložiti. Vprašal je, da-li oče nima nobene. Otroka sta rekla, da

Živinski semenj v Ptuj. Na živinski semem v Ptuj, dne 16. t. m. je bilo pripeljanih 820 glav goveje živine, od tega 340 krav, 158 telic, 2 teleta, 250 volov, 41 juncev, 29 bikov in 105 konj, ki so notirali: krave 4—8-25, telice 7—9-50, teleta 13, voli 8—10, junci 7—9, biki 7—9-50 Din za kilogram žive teže. Konji 1200—6000 Din za komad. Prodanih je bilo 310 glav goveje živine in 46 konj. Na svinjski semem dne 17. t. m. je bilo pripeljanih 158 glav svinj. Cena je bila 10—14 Din za kilogram žive teže, za praseta 100—250 Din za komad.

„JAVA“ pšenična kava

je izvrstna, zelo redilna in okusna. Zahtevajte jo pri vseh trgovcih! Razpošiljamo jo tudi po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din, če se denar naprej pošlje, ali pa po povzetju za 75 Din. Povzetje je 5 Din dražje. Poštnino plačamo mi. Vsakemu 5 kg zavoju »Javac« pšenične kave je kot darilo pridejana lepa skodelica za kavo. Kdor pošlje 2 Din v znak, dobi vzorec 100 g »Javac« pšenične kave poštino prosto. Sprejememo za vsak večji kraj zastopnika. — Pržiona kafe »Javac« k. d., Beograd, Lomina ul. 11/8.

Prodanih je bilo 90 glav svinj. Prihodnji semem se vrši dne 5. avgusta, ki je obenem letni in kramarski semem.

Na tomboli prostovoljnega gasilnega društva v Krški vasi so izzrebane sledeče številke: 2100, 4228, 4720, 4141, 2405, 2941, 2190, 349, 3585, 2772, 2191, 2104, 4576, 3074, 4378, 429, 854, 2527, 4578, 4498, 1413, 2748, 8779, 4681, 2033, 2340, 344, 3077, 4383, 14.869, 1076, 11.173, 4710, 2402, 1358, 14.859, 2518, 855, 4543, 2116, 5128, 4727, 2801, 1353. Dobitki so na razpolago pri društvu do 21. avgusta t. l.

Levoročni „FLACHSTEP“ Cylinder

Znano je, da so najprecizneje izdelani samo **ŠIVALNI STROJI** znamke

Gritzner in Adler za dom, obrt in industrijo

Večletna garancija.

Ugodni plačilni pogoji le pri

Josip Petelinc

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najtinejšim, najuspešnejšim in učinkovitejšim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji s apnenim dušikom, gnoji istočasno s dušikom in apnom. — Informacije o upotrebi in množini, rentabilnosti kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

TVORNICA ZA DUŠIK d. d. RUŠE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja letotako mešano umetno gnojilo »NITROFOSKAL - RUSE«, katero sestoji iz apnenega dušika, superfosfata in kalijeve soli. Kdor s Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno s dušikom, fosforom, kalijem in apnom ter si prihrani večkratno trošenje umetnih gnojil.

EKONOM osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, Kolodvorska 7

ima stalno v zalogi:

Umetna gnojila: Kalijevo sol, superfosfat, nitrofoskal (mešano gnojilo), čilski soliter, apneni dušik i. dr
Seno in pšenično slamo dobavlja po najnižji ceni franko vsaka postaja.

Laneno olje, firnež, emajlne in ostale lake, oljnate barve

in vse v stroko spadajoče blago kupite dobro, solidno in po zmernih cenah pri

MEDIĆ-ZANKL, d. z o. z. tovarne olja, firneža, laka in barv Ljubljana-Medvode. Lastnik Franjo Medić.

Podružnica Maribor - Novi Sad.

Cisti obraz

In pomlajenje. Vaša koža postane mladeniško sveža in bela kot svet. Ogrel, mozolji, gube, pege, rdeč nos, brazgotine, solčne pege, rumene in rjavne pege,

pege vsled vročine

izginejo tako in zanesljivo z uporabo lepotilne kreme »EROS«. »Eros« služi v dosego in ohranitev lepote obraza, v roku in rok. Ohranja lepoto do najvišje starosti pod jamstvom. Zdravniško priporočano. — »Dolgujem Vam veliko hvaležnost, dosegla sem vidno opešanje obraza v 24 urah,« piše gospa dr. M. Glänzend. Sjajno preizkušeno pri damah in gospodin vsake starosti. Cena Din 16.—, 3 lončki Din 34.—, 6 lončkov Din 55.—.

Dr. Nikol Kemény, Košice, poštini predal 12/L 33, ČSR.

L. MIKUŠ Ljubljana, Mestni trg 15

Dežniki

Na malo!
Na veliko!

Ustanovljeno 1839

Naročajte in širite

»KMETSKI LIST«!

K **O** **S** **E**
la **KRANJSKE OBLIKE**
turške, à la peklen-
ske in „**VULKAN**“
(z garancijo) brusne kamne
ter prvovrstne ima v zalogi
„EKONOM“
Osrednja gospodarska zadruga
Ljubljana, Kolodvorska ulica 7

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštne hranilnice št. 14.257 REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO Brzjav: »Kmetški dom« Telefon 2247

v **LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1**

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%,
pri trimesečni odpovedi po 7½%, brez odbitka davka na rente

STANJE VLOG 25.000.000 DINARJEV
JAMSTVO ZA VLOGE presega večkratno vrednost vlog

Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. — Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. POSOJILA daje proti poroštvu, na vključbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji.

BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8 — 12½ in od 3 — 4½, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8 — 12½.

Podružnica v Mariboru, Slomškov trg 3, prtiličje, poleg stolne cerkve.